171

XI.

Gyászversek Bánffi György halálára
Kolozsvár, 1709.
Kolozsvári Egyetemi Könyvtár
Felzet: Régi Magyar Könyvtár 11.044.

Régi Uri Méltósággal fénlö,

Az Ellenkező Dolgok kőzőtt Megpróbáltatott

BÁTOR ELMÉNEK GYŐZEDELMESSÉGE.

11044

Mellyet,

Nemzetének 's édes Hazájának sok változási kőzött *való* Állhatatosságában, *Nagyságos Uri* Származásában, *Uri Házának bölts* Igazgatásában, *Nemes Erdély Országának terhes* Gubernálásában, *és végre emlekezetes* Halálában, *mint világos példában, mindeneknek látni 's tudni hagyott,*

A' MÉLTÓSÁGOS GRÓF UR,

LOSONCZI

BÁNFFI GYŐRGY

URUNK Ö NAGYSÁGA;

A' Felséges Római Császár Koronás Királyunknak és Kegyelmes Urunknak ő Felségének, belső *Tanáts Ur* hive; és Erdély Országábã lévő Guberniumának *Gubernátora;* Nemes Kolos és Doboka Vármegyéknek *Fő Ispánnya;* Kolosvár Városának *Fő Kapitánnya;* a' Reformáta Ekkléſiáknak és Schóláknak nagy *Oszlopa* s *Táplálója.*

AKI *vött eredetet, az igen régi nagy Uri* BÁNFFI *Familiából: Mellyben édes Attya vólt a' Méltóságos és Nagyságos Ur* BANFFI DIENES; *a' bóldog emlekezetü Méltóságos Erdélyi Fejedelemnek* Apaffi Mihálynak *belsö Tanáts Ur hive; Kolos és Doboka Vármegyéknek Fö Iſpánnya; Kolosvár Városának Fö Kapitánnya: És az elött való Fejedelmeknek-is Tekintetes, Jeles és Ditséretes maga-viſelésével, kiváltképen a' Felséges Római Csáſzárhoz való gyakor Követségben haſznoson forgásával vólt kedves ſolgálattyokban. Öreg és Nagy Attyai és Ösi vóltanak,* BÁNFFI MIHÁLY, GYÖRGY, *és* DIENES, *nagy Méltóságú Urak. Minekelötte pedig ez a' Familia* BÁNFFI *névei neveztetett vólna, vóltanak benne ſok* BÁNok, de Loſoncz; *mint* BÁN ISTVÁN, LÁSZLÓ, *és többek; mind Jeles, Nagy Emberek, és Uri virtusokkal tellyesek. Söt ezen Méltóságos Familiából vóltanak* Bánok, Püſpökök: Palatinus-*is vólt egy* BÁNFFI JÁNOS, Szapolyai János *Király idejében. Édes Annya vólt* BORNEMISZA KATA; Bornemiſza Pál, *Váradi Fö Kapitány és Bihar vármegyei Fö Iſpán Leánya; ki az Erdélyi Fejedelem Aſzſonnyal-is, Méltóságos bóldog emlekezetü* Bornemiſza Annával, *vólt egy teſtvér: E' Nagy Nemes Vérből, a' Méltóságos Ur Aranyos-Medgyesen bujdosásban ſzülettetvén, lött Szüléjinek egyetlen egy gyönyörüségek. Minekutánna pedig édes Attyának e' világból ſomorú halállal kellett ki múlni; Méltóságos édes Annya emlekezetes ſomorú Özvegységében is ſemmit el nem múlatott benne, hogy édes Attyának egyetlen egy Fia felöl még éltében kezdett és böltsen intézett neveltetést tellyes igyekezetével elö mozditsa, mind a' ſzép tudományok, mind a' jó és illyen Uri Magot illetö kegyes erköltsökre nézve, nevezetes tudós Tanítóknak vigyázások és oktatások alá botsátván; mind addig, míg következendö életének jól folytatására azok által illendö fundámentomot vete, mellyel Hazájának-is és Urának haſznoson ſzolgálhatna. Annak idejét eltérvén pedig, ugyan jól nevelö édes Annya, és Méltóságos Attyafiai tanátsokból, lött elsö Házaſsága* DANIEL SOFIÁVAL, *Tekintetes Ur* Daniel Mihály *Uram hajadon édes Leányával: Kitöl ſzülettetett* BÁNFFI SUSÁNNA; *a' kit édes Annyával együtt nem ſokára Iſten magához el-ſzólitott. Második Házaſsága vólt* Gróf BETHLEN KLÁRA *Aſzſonnyal, a' Méltóságos* Bethlen Gergely *Ur édes Leányával. Kivel való életében a' jó Iſten az ö Uri Házát feles Magzatokkal, Fiakkal és Leányokkal megáldotta. Kik közzül,* Gróf BÁNFFI ANNA, *a' Méltóságos Gróf* Székely Ádám *Ur Házas-társa;* Gróf BÁNFFI FERENCZ, GERGELY, ÉVA, JÓSEF, *és* BORBÁRA, *a' tsendes halál által e' világból ki-múltanak. Élnek pedig Iſten áldásából az Ekkléſiának diſzére és édes Hazánk nagy reménségére, Édes Uri Attyán moſtan keſergö* Gróf BÁNFFI KATA *Aſzſony, a' Méltóságos Hadadi* Veſelényi István *Ur ö Nagysága Házastársa: A' ſetét gyáſzban méltán és el-felejthetetlenül keſergö* Gróf Ur-Fiak, BÁNFFI DIENES, *és* GYÖRGY: *És e' bóldogtalan idöben igen nagy árvaságban el-maradott ſzerelmes Hajadon Leányi,* Gróf Kis-Aſzſonyok, BÁNFFI MÁRIA, KLÁRA, KRISTINA, SUSÁNNA. *És így, Méltóságos Uri Házának mind eddig meg-maradott ſzép Oſzlopi 's Reménségi között magát* GYÖZEDELMESSÉ *tötte. Következett pedig, hogy a' Méltóságos Ur Jeles és Tekintetes maga-viſelésével, Tudós és* BÁTOR ELMÉJÉVEL *alkalmatoſságot adna arra, hogy Nemes Erdély Orſzágától, és annak minden Státusitól egyenlöképen* GUBERNÁTORNAK *válaſztatnék. Mellyben midön* XVI Eſztendöket *az Hazának ſokképen való változási között-is ditséretesen el-töltött vólna; Életének ſzép virágzó idejében, Nemzete, 's Hazája, és Nagy Házának ſomorúságára, véletlenül és meglyet eſzébe vévén: mind a' maga Házáról kegyes rendeléseket tött: mind az Ekkléſiáknak és Collegiomoknak ſámokra, Uri Jó-téteményt és nagy emlekezetet hagyott. Végezetre pedig,* Felséges Urától 's Királyától, *az Ö Felsége* Fö Generáliſsától

a' Méltóságos *Erdélyi* Commendánstól, *az Haza* Nagy Rendeitöl, *és kedves* Háza-népétöl *el-bútsúzván, Testének Eltemettetését mindenképen el-rendelvén, Lelkét Istennek meg-adta:* M DCC. VIII. Estendöben, Szent András Havának 15-dik napján; Életének XLVII-dik Estendejében: Nagy Szeben *várossában.*

Illyen sok karban álló dolgait pedig e' *Méltóságos Urnak,*
mint Bátor Elménex meg annyi Győzedelmességeit, kötelesen és háládatoson e' Magyar Versekben le-tötte,

A' Nagy Enyedi Collegiom.

A' BÁTOR ELMÉNEK GYÖZEDELMESSÉGE
AZ ELLENKEZÖ DOLGOK KÖZÖTT.

A' Természetnek rendin.

A' Ki meg-tekinti maga önnön magát,
Lelkébe bé-nyomott Természet világát,
Mint Bölts Teremtöje nagy bötsü Jószágát,
Kivánnya meg-tudni Lelke valóságát.
Önként ki-tanúlja, mi légyen, a' Lélek
Maga itt a' Mester; ki így szóll: Im élek,
Vannak én magamban olly bizonyos jelek,
Kétség koczkájától egy szálnit sem félek.
Tagadgy kételkedö bár mindent világon,
Testem-is pereld el Törvény' s' Igasságon:
Nem bánom, ha szembe fogsz, hogy, némelly dolgon
Gondolatom tsügg; De ugyan nem áll ágon.
Nem tehedd azt soha, hogy ne gondolkodgyam,
Egy szempillantásig vagy tsak hogy alugyam.
Azon vagyok, miként a' dolgokat tudgyam,
Jól értsek, akarjak, 's Fö Jómban nyugodgyam.
Tudd-meg, ha nem tudtad, hogy illy gondolatban
Áll a' Lélek 's Elme valósága abban,
Kivánnya esmérni maga magát, mint van,
Kitöl vagyon, mint él nem régi házában.
E' gondolat míglen magát tsak magára
Fordíttya, és onnan Teremtö URára;
Mi az Igaz, 's mi Jó, reá talál arra,
'S azzal edgyesítö mesterség úttyára.
Mikor az Igazat 's a' Jót fel-találta,
Bátorságot vévén; olly partra állatta
Lábait, az honnan habját *Bátran* látta

Világ tengerének, 's ſemmiben hajtotta
Igy a' *Bátor Elme Győzedelmeskedik*,
Míglen az Igaztól 's Jótól birattatik:
Jól folynak dolgai, ſemmin nem bánkodik:
Ez eſméret által járván meg-nem botlik.
Mert a' mi nem igaz, azt könnyen meg-veti;
A' mi nem jó, tölle azt hátra téríti;
Ellenſégi ellen magát úgy kéſzíti,
Azok ſereginek fejét meg-ſzédíti.
Elsö 's belsö bajnok lakozik teſtében,
Mellyel Teremtöje ſzoroſs edgyeſségben
Szerkeztette vólt, hogy mint élö mühelyben,
Ebben tegye tiſztit, míg vér forr 's foly ſzivben.
Ez a' Terméſzetnek egy titkos tsudája:
Mint légyen Elménck Teſttel alkuvása.
A' tüznek a' vizzel nagyobb barátsága,
Mint e' külömbözö két terméſzet dolga.
Külsö ſértegetö tövis már mellesleg,
E' teſti világban mind hideg 's mind meleg;
Vélek élni nehéz, azok nélkül beteg:
Itt a' mézzel méreg vagyon elegyesleg.
Más az: ez életnek javaihoz ſzokott
Teſt, ha ínye 's kénye ſzerint való jókot
Nem lát, jóſzágában söt változásokot
Ér, legottan érez bús indúlatokot.
De a' *Bátor Elme*, ki azokkal jól élt,
Hogy más kézre kelnek, ſoha azon nem félt;
Felsöbb akarattól függött az, úgy itélt:
Sok kínts, mint bilínts közt, ezért ö nem henyélt.
Nem illö komorság, vagy nem igaz vígság,
Ollykor ha érte, egy 's más indúlatoſság,
Rendbe vötte dolgát az Igaſság 's Jóság.
Győzedelmes Elme ez, vólt itt *Bátorság*.

A' BÁTOR ELMÉNEK GYÖZEDELMESSÉGE AZ ELLENKEZÖ DOLGOK KÖZÖTT,

A' Kegyelemnek rendin.

VAllyon a' Bölts Iſten kezének munkáját,
Mindennél nemeſebb teremtett állattyát,
Mind el-ronttya-é, az ember alkotmányát?
Ékeſgeti inkább romlott állapottyat.
Vallyon az Értelmet és az Akaratot,
Mellyekkel a' Lélek már fel-ruháztatott,
Itélet tételre kéſzült 's oktattatott,
Semmivé téſzi-é az illy Gondolatot?
Söt *Kegyelmének* kíntsét 's gazdagságát
Itten mutogattya, 's örzi, mint tárházát;
Látván idegenre ſzállni illy jóſzágát,
Nem ſajnálja Fia véré ki-omlását.
Égre emelkedett ábrázattyát vallyon
Emberi teſtnek, hogy lelke láſſon 's halljon,
Az Iſten hijába adta-é, hogy álljon?
Söt, hogy Magának itt Templomot formáljon.
E' *Bátor Elmét* így kedvelvén az Iſten,
Győzedelmeskedik ellenkezök ellen;
Kegyelem Könyvében értvén azt bövebben,
Sok ſzenvedési mint eſnének édesbben.
Győzedelmeskedik; mert Iſten tanátsát
Helyén hadgya, és bé-véſzi tanítását:
Az Iſten-is adgya néki ſok áldását,
Kezén tarttya éltét, létét és mozgását.
Ha háborúságos ideje érkezik,
Nem tsügged-el; bátran Iſtenében bízik:
Ha kíntse, jóſzága kezéböl ki-eſik,
Szerentse változik; ingyen ſem irtózik.

Kereſt

Kereſzt alatt lévén, ha kéſik az óra,
Mellyben ſzível várja, hogy fordúljon jóra
Olly ſzomoru dolga; itt-is van jó íra,
Békeſséges-türés az, tött vólt ſzert arra.
Sok ſebeket vészen, mint vitéz az harczon,
Mind végig és vérig harczolván világon;
Kit Iſtenhez hittel hogy meg-hódoltaſſon,
'S könyörgéſſel Iſtent *Gyözzön*, azon vagyon:
Gyözedelmesbnél ez *Gyözedelmesb* Vitéz.
Ugyan-is, két féle tábort ha ki meg-néz,
Ha meg-harczol, lévén fegyveren minden kéz,
Vagy egy el-eſik, bár paiſok légyen réz.
De a' hivek harczán nem így van ö dolgok:
Nem veſzhet-el egy-is, nem leſz nékik hijjok.
Más az: Iſtent *Gyözö* fegyverek 's hatalmok
Nagy hadaknak ſints illy; Hit 's Könyörgés azok.
Ez harcz után edgyé leſz Lélek a' Teſttel,
Engedelmeſségre hódoltatván hittel,
Bir Lélek a' Teſtnek érzékenſégivel:
Bátor Vitéz, meg-vitt ez ellenſégével.
Terméſzetnek elsö ſzép világoſsága,
És a' Kegyelemnek meg-friſſeltt világa
Itt edgyé lött, mellynek már hathatóſsága
Szemét illetvén, le-húll annak hályoga.
Itt nyílik-fel a' ſzem, 's itt titkok mélyſségét
Láttya örök Iſten végzése ſzentségét,
A' Teremtésben bölts czélja ſzerint végét,
Szem 's fül formálásban látſzó ditsöſségét.
Mind ezekben erre nézett a' Bölts Iſten:
Hogy a' *Bátor Elme Gyözedelmes* légyen,
Öltözvén fegyverbe ellenſégi ellen;
Nemes harcza végén, hogy Koronát végyen.

ELSÖ ALKALMAZTATÁS,
Az Ellenkezö Dolgokra nézve.

PÉldáját ha látni e' *Bátor Elménck*
Kivánod, Kereſztyén Olvaſó! ſenkinek
Ne kedvezz, ne hidgy itt; söt a' Terméſzetnek
'S Kegyelemnek rendin nézd dolgát *Elménck*.
Láſd, egy *Bátor Elme* mint viſelte magát;
Kinek a' Terméſzet' 's Kegyelem' világát
Böven adta Iſten, mellyel minden dolgát
Igazgatta, 's látták ſokan *Bátorságát*.
Fel-találod ezt a' Méltóságos Urban,
Loſonczi BANFFI GYÖRGY Gróf Gubernátorban;
Ki *Bátor Elmével* éltében, hóltában
Gyözedelmeskedvén, ment nyugodalmában.
Kit mind a' Terméſzet úgy formált 's alkutott,
Mind a' Kegyelem úgy nevelt és tanított,
A' mint az idöhöz illett 's kivántatott;
Gyözedelmeſsége mindenütt láttatott.
Vegyük-fel elsöben itt a' Terméſzetnek
Rendit: imez Ember a' maga Lelkének
Valóságát tudta, hogy Gondolat; mellynek
Javaival él, 's ezt nem hadgya ſenkinek.
Tudta ehez képeſt, nintsen hatalmában
Semmi; azért nem-is tartott birtokában
Semmit-is úgy, hogy ha változás dolgában
Eſnék, kéſzen máſnak ne engedné ottan.
Könnyen által látta, mint kelljen viſelni
Magát, nehéz idök ha fognak érkezni:
Mód nélkül örülni, vagy ſzertelen firni,
Férjfihoz tartotta illetlennek lenni.
Ugyan-is, mint Embert, bú, bánat, boſzúság

Érte; keſergette ſok gond, ſzomorúság;
Teſtében féſzket vertt nehéz nyavalyáſság
Oſtromlotta, kivül ſok féle tsalárdság.
Nem kezdem ſzámlálni, mint lött ſzületése;
Bújdosásban jajjal világnak köſzöne;
Attya halálával árvaságra kele,
Kit a' gyáſzos Anya nagy gonddal nevele.
De Skólában talált vólt ollyan Meſterre,
Ki ama' Bölts és Nagy Meſter leczkéjére,
Édes Attya helyett ſzelíd Terméſzetre
Tanította, igaz kereſztyén életre.
Skólából ki-kelvén, éltében ütközö
Sok gonoſzi árja ottan hogy nötön nö,
Paisúl itt, a' mit tanúlt, vötte elö:
Igy vólt *Bátor* és Bölts *Gyözedelmeskedö*.
Sokképen változván idövel a' dolgok;
Tiſzteiben járó ſok igazgatások
Szédítették ugyan, néha a' ſok gondok;
De, hogy jobbra 's balra térjen, nem vólt olly ok.
Ez háborús Haza *Ellenkezö* ſzele
Éltte minden rendin illy *Elmét* érdekle,
Míg ereje 's élte köz jóra el-kele;
Már *Gyözedelmének* jutalma van véle.
E' világon illy ſok *Ellenkezö* ſergen
Ha *Gyözedelmet* vött; ámbár Teſte földben
Fekſzik; de koporſón *Gyözedelmet* véſzen,
Az utólſó napon állván por felíben.
Gyözedelmes Elme! vedd-el már a' pálmát:
Meg-fáratt Teſt! birjad koporſód ſir halmát.
Emlegeti ſok nép élted diadalmát;
Fizeti ſok idö jó munkád jutalmát.

A' BÁTOR ELMÉNEK GYÖZEDELMESSÉGE
BÁTOR ELMÉTÖL VALO SZÁRMAZÁSBAN,
A' Terméſzetnek rendin.

SEnki itt ne vélje, mintha néznénk arra:
Hogy, mint Teſtnek Teſtböl van formáltatása,
Ugy lenne Lélektöl Lélek ſzármazása.
Az igaz okoſság ezt nem úgy taníttya.
A' Teſtet réſzekröl réſzekre oſzthatom,
Edgyik réſzetskéjét máshoz ragaſzthatom;
Ha ezt kiſsebbítem amazt ſzaporítom:
Lelkemröl ezeket nem lehet mondanom.
Mert, akar gondoljad a' *Bátor Elmétöl*
Származott jó *Elmét*; akar ama' felöl
Szólj, a' *Bátor Elme* ſzármazott a' mellytöl;
Nem ſzólhatſz mint Teſtröl ſem arról, ſem erröl.
Ez-is oka annak: mert a' Lélek ſoha
Nem ſzaporodhatik, ſem fogy valósága;
A' teremtés rendin van bizonyos ſzáma;
Oſzolhatatlanság annak ö formája.
Azt ſe véljed Ember, bár jól meg-tekintsed:
Hogy másénál vólna aláb-való Lelked;
Jobb ſem vólt máſénál, bizonnyal el-hidgyed,
Mikor Teremtödtül idejében vötted.
Mert a' ſzabados UR nem oſztott egyebet
Egy arántabb, mint a' gondolkodó Lelket:
Ha egynek, mint másnak, adott vólna többet;
Tagadnám mindgyárt a' Lelki-eſméretet.
Hát ennyi ſok Lélek miért külömbözö?
Mennyi Ember, annyi Terméſzettel élö;
A' mire ſzoktatták, tsak arra ſiet ö,
A' minémü dolog kinek-kinek tetſzö.

Szerzik ezt a' dolgok ſok külömbſégei,
Mellyek körül Elme ſzokott forgolódni.
Seb-helyeit ſzokta katona ſzemlélni;
A' juh páſztor pedig juhait ſzámlálni.
Mivel pedig Lélek lakozik a' Teſtben,
Ki örzi azt, lévén olly edgyesülésben,
Mellynél nagyobb titok nints a' Terméſzetben;
Gondviſelés kell itt legnagyobb mértékben.
Ugy vagyon, a' Lélek kiván dajkaságot,
'S jól neveltetése Teſtnek ſárattságot.
Ugyan is nézz-el bár egyéb állatokot,
Terméſzet legottan jáſzolra botsátott.
De más úton mégyen itt az Ember dolga:
Mert minekelötte állana lábára,
Böltsö kell nékie, 's bé-takaró póla;
Kézen hordoztatik, 's jár tsak tsúſzva 's máſzva.
Hogy azért Házában a' *Bátor Elmének*
Illy gyenge Magzati jól neveltеſſenek,
Elmében magvai a' jó Böltseſégnek
Meg-ne fojtaſſanak töviſsitöl Teſtnek;
Szükſég, hogy köveſſe jó Atyai tiſztit;
Avagy Tanítókra bizza ö Magzatit:
Minthogy a' Skóla jó Erköltsökre kéſzit,
Sok jól neveltt *Elmét* virtuſſal ékesít.
Mert, hogy *Bátor Elme* légyen egy út arra:
Ha jó társaságban, 's nem tsak ö magára
Léſzen a' gyermeki *Elme* gyakorlása;
Akkor, mint veſzſzö ſzál, hajol ö a' jóra.
Ide való az-is: jó vér mértéklése
Ha ment az Atyáktól Fiokra mind rendre;
A' *Bátor Elmétöl* termett *Bátor Elme:*
Leſzſz ſzármazás rendin így-is *Győzedelme.*

A' BÁTOR ELMÉNEK GYÖZEDELMESSÉGE A' *BÁTOR ELMÉTÖL* VALO SZÁRMAZÁSÁBAN.

A' Kegyelemnek rendin.

Gondolj Terméſzeti világot elmédben,
Virtust és Tudományt gondoló lelkedben;
De a' mi ſzükſégesb dolog ez életben,
Arra meg-nem tanít, hogy meheſs az Égben.
Mert az igaz Iſten mint ment békeſségre
A' bünös emberrel, 's hogy nézhetett erre,
Ki az Iſten képét egyſzer le-vetkezte,
Törvényét meg-ſzegvén éltét el-veſztette:
Meg-hóltnak élete és elevenſége,
Ujjá-ſzületése hogy lött, 's idveſsége,
Terméſzet világa nem tanít-meg erre;
Tsak Iſten, e' titkot a' ki meg-fejtette.
Honnan jöjjön a' ſzél, 's hova mennyen viſzſza
El-járván a' földet, ſenki nem tudhattya:
Az érzékenyſégek úttya nem taníttya;
Nints ki ki-találja ezt, ámbár nyomozza.
Kit Iſten újjá ſzült, így van annak dolga:
A' Szent Lélek ſzele mikor fúvall arra,
Lélektöl, ſem vértöl nintsen ſzármazása;
A' lelket Szent Lélek egyedül újíttya.
Ugyan e' Szent Lélek ſzüli a' jó hitet,
Öntvén a' lélekbe igaz eſméretet,
Buzgó, igaz, okos és ſzent ſzeretetet;
Melly, végre Iſtenben nyugováſt ſzerezhet.
Melly ſzivben e' Jónak ſzerelme meg-forrott,
A' más ſzivekre-is abból ki-áradott.
Mert a' Jó mindenkor máſokra-is oſztott:
A' ſzeretet többek között lenni ſzokott.

Közelebb

Közelebb valókkal 's maga kedvesivel
Közli e' Jót minden tellyes tehetséggel:
Elsöben azon van, hogy Háza-népével
Ezt kiki közölje édes Gyermekivel.
Ezt mivelték, láttyuk, a' nagy hitü Atyák;
Ádám, Ábrahám ezt Fioknak meg-mondták,
Mit igert az Iſten: a' Fiak 's Unokák
Hitték, 's Attyok Hitek nyomdokát nyomdosták.
Igy nyíltak-ki oſztán idövel a' Skólák;
Az hol élö nyelvel ezent tanították.
Még a' Pogányok-is e' rendet tartották:
Ök-is a' mit tudtak, kézröl kézre adták.
Söt az Övéire kinek nem vólt gondgya,
Példáúl ki-tötték. És már innen mondgya
Az Apoſtol-is, hogy, Ki maga Házára
Nem viſel gondot, az hitit meg-tagadta.
Igy az hitetlennél alább betsültetik,
Ingyen ki Házáról nem-is emlekezik;
Köz tiſztségre töle nem-is méltóztatik,
Kitöl maga Háza nem rendin biratik.
Ugy-is van: mert a' mit a' Terméſzet tanít,
Ugyan-azonra itt a' hit nagy útat nyit;
Chriſtus ſzereteti, melly ide igazít,
Ezent követöknek idveſséget kéſzít.
Az hát a' Méltóság, melly az igaz Hitben
Nevelte Magzatit Iſten félelmében:
Azért reménſége lehet életében,
Hogy hólta után-is élni fog ezekben.
Miképen a' nyilak az erös kézivben,
Ugy vannak az Iſjak az illy Ház keblében.
Bóldog ember, a' ki illyeket tegzében
Rakhat; mert a' harczon nem eſik ſzégyenben.

MASODIK ALKALMAZTATÁS,
A' Bátor Elmének Bátor Elmétöl való ſzármazására nézve.

HOgy e' Méltóságos BÁNFFI Familia
Bátor Öſſeivel fénlö vólt valaha:
'S hogy a' *Bátor Elmék* nemes ſzármazása
Firól fira ſzállott; BANFFI GYÖRGY egy példa.
E' Familiának *Monumentum*ira,
Nagy Tiſzteket viſelt régi Ágaira,
Nem czélom, hogy mennyek. Közlebb édes Attya
Bátor Elméjéröl ſzól mind élte 's hólta.
Édes Annyának is nagy *Bátor Elméje*
Vólt, mellyel keſerves árva özvegyſége
Szomorú nagy terhét, tsuda! mint viſelte,
Sok változás ſzele minthogy érdeklette.
Edgyetlen-egy Fiát bújdosásban ſzülte
Aranyos Medgyesen; kit, nem ſok idöre
Árvaságra kelvén, jaj 's baj közt nevele,
Míg a' Skóla végre Férjfiúvá tötte.
Kétſzer e' jó Anya e' nagy Urat ſzülte;
Ki-is édes Annyát jól meg-betsülötte,
Mint ki jó erköltsben ötet fel-nevelte,
És ſzép tudománnyal fel-ékesítette.
Mikor jutott vólna iſjú virág korra,
Nem ment-el Annyától, ſem a' Házaſságra
Nem adta magát, ſem más Hivatalokra;
Hanem a' Tanúlást elsöbnek tartotta.
Illy Nemes *Elmétöl* való ſzármazását,
A' jó erköltsökre való ſzoktatását,
Állhatatoſsága vallja Tudományát;
Mert mind addig tanúlt, míg el-érte czélját.

Ugy

Ugy ment Házaſságra, 's lött-is jó gyümöltse;
Mert Fiak 's Leányok kedves ſzép ſerege
Ugy vagyon Házában, mint annyi tsemete;
Kikenn örvendezett éltében ö ſzive.
És mint *Bátor Elme*, arra igyekezett,
Jól neveltetnének Gyermeki, 's kereſett
A' jó erköltsökre ſzoktató Böltseket,
Talált-is, és tartott Ö jó Meſtereket.
Ugy hagyta Gyermekit, hogy, mint élö-fának,
Mélyen gyökeret vertt bokros czipruſoknak,
Ágai ágakra ſzaporodhaſſanak,
'S minden virtusokkal virágozhaſſanak.
El-hagyta, úgy vagyon; de vagyon értekek:
Itt már a' van hátra, hogy légyen értelmek,
Az Iſten félelme légyen böltseſégek,
Házok méltósága hogy terjedgyen bennek.
Térj ide hát kiki, nézz ez Uri Házra,
Loſonczi BANFFI GYÖRGY Familiájára,
Erdély Orſzágának Gubernátorára,
A' ki moſt jajt hagya Hazánkra 's Házára.
Eſmérjük a' jó fát jó gyümöltseiböl;
A' kereſztyén hitet tselekedetiböl:
Mondd-el, valamit tudſz e' *Bátor Elméröl*,
'S itélj, bár rakd elö, a' mit tudſz éltéröl.
Terméſzet 's Kegyelem ajándékaival,
Meg-gyökerezett Hit fundámentomival
Fénlett, 's gyözte gondgyát nagy Tudományával,
Köz Jóra ſzületett 's kéſzült jó ſzándékkal.
E' *Bátor Elménck* így lött ſzármazása
A' *Bátor Elmétöl*, dolga bizonyíttya:
Származásában-is *Gyözedelmes* vólta
E' *Bátor Elménck* magát meg-mutatta.

A' BÁTOR ELMÉNEK GYÖZEDELMESSÉGE
ORSZÁG IGAZGATÁSÁBAN,
A' Terméſzetnek rendin.

NEm kitsíny ditséret böltsen igazgatni
Tsak egy Nagy Házat-is, és úgy kormányozni,
Hogy abból reménſég tudgyon nevekedni
Orſzágra, 's más elött ſzépen tündökleni.
Mennyivel inkább, ha mikor hivattatik
A' nagy *Bátor Elme*, 's reá bizattatik
Egy Orſzágnak dolga, 's erejéhez bízik,
Hogy azt jól birhaſſa, azon igyekezik.
Hát ha meg-gondolod ezen *Elme* felöl,
Kinek ugyan árad gondgya kivül 's belöl,
Soha el-nem fogynak a' bajok e' mellöl;
Söt ſokſzor hátúl viz, tüz van pedig elöl.
Itt válik-meg nyilván, mi a' Nemes *Elme*,
A' midön ſohonnan nintsen ſegedelme,
Még-is ennyi gond közt nints ſemmi félelme,
De mindeneken van fényes *Gyözedelme*.
De, óh vajki ſokan itt meg-tsalatkoznak,
Fejedelemſégröl kik úgy gondolkoznak,
Hogy azzal magoknak nyugodalmat hoznak;
'S ha azt el-érhetik, henyélve lakoznak.
Holott ſenkinek nints kiſſebb tsendeſsége,
Ellenben pedig több töredelmeſsége,
Mint ki egy Orſzágnak feje 's ékeſsége,
És a' ki mellett van ennek vezérlése.
Némelly maga felöl meg úgy gondolkodik:
Hogy ha Orſzág kultsa kezében bizatik,
Minden ſzabadságra ezzel út nyittatik,
Akarmi dologra hatalom adatik.

De egy köz Embernek nagyobb ſzabadsága,
Szabadon foly néki minden múlatsága,
Jár, kél, kereskedik, és minden ö dolga
Arra néz, hogy néki teljék kivánsága.
Mások ebben tartnak igaz Uraságot:
Hogy ha el-érhetik ök a' Királyságot,
Máſok ellen állnak minden boſzúságot;
A' kinn mint akarnak, úgy téſznek birságot.
Söt a' boſzús *Elmét* le-kell annak tenni,
A' ki Orſzág gondgyát fel akarja venni:
Alatta valókat, nem rendi, meg-enni;
Mint az Atya, nékik úgy kell meg-engedni.
A' *Bátor Elménck* de jó nemzö Attya,
Terméſzet világa itt dolgát folytattya,
A' *Gyözedelemnek* úttyát meg-mutattya,
Mellyen menvén, végre haſznát-is láthattya.
Mert a' *Bátor Elme* dolgát meg-gondolja,
Maga hivatalát eſzesen fontolja:
Hogy már nem magájé, azt ö fel-találja;
Hanem Orſzágájé, 's annak-is ajánlja.
Házát 's minden javát immár meg-tagadgya,
És magával edgyütt Orſzágának adgya,
Azért amazokat ö mind hátra hadgya;
Hogy így-is leheſſen Orſzág jobb Hadnagya.
Ez az Igaſságot nem temeti porban;
Söt mint jobban tudgya, állattya jó karban:
Igazat hamiſſal nem ültet egy forban,
És a' büntetésben jár az igaz útban.
Magát kötelezi Orſzág Törvényére:
És minden fegyverét viſeli a' végre,
Hogy népét viheſſe kivántt békeſségre;
A' melly, úttya légyen *Gyözedelmeſségre*.

A' BÁTOR ELMÉNEK GYÖZEDELMESSÉGE ORSZÁG IGAZGATÁSÁBAN,

A' Kegyelemnek rendin.

SEnkit jelesb névei Iſten nem nevezett
Emberek közt, maga után ſem fejezett,
Mint nagy Méltóságra kiket el-jegyezett;
A' név rájok mintegy az égből érkezett.
Még a' Pogányok-is ezent meg-eſmérték;
Magyiſtrátuſsokat Iſteniktöl kérték:
Hív tiſztségek után ha halálok érték,
Az Iſtenek közzé bé-ültetni merték.
Szent Pál Apoſtol ezt böltsebben meg-irta,
Hatalmaſságokról mikor azt mondotta,
Hogy azok Iſtentöl vannak, 's javallotta
Értek könyörögnünk; és azt tanította:
Hogy minden rendbéli Hatalmaſságokért,
Ha ſzintén pogányok leſznek-is, éltekért
Azt el-ne múlaſſuk, meg-maradásokért;
Ha ſzállást, nyugalmat élttünk alattok ért.
Mennyivel inkább hát az olly Méltóságok,
Kik Iſten népe közt azért Uraságok,
És arra fordíttyák minden Királyságok,
Hogy a' hív népeknek légyen bóldogságok.
 Izt immár a' *Bátor* és nemes *Elménck*
Láthatni nagyságát ſzép *Gyözedelménck*,
És ki-tündöklését nagy bölts értelménck,
Midön mindenekben meg-felel nevének.
Mert Iſten beſzédét igazán hallgattya,
Söt még másokkal-is azont hallgattattya,
Annak akadályit mind ki-írtogattya,
Tiſzta folyásának úttyát tiſztogattya.

Azon van, hogy Iſten orſzága terjedgyen,
És hogy hajó-törést népe ne ſzenvedgyen,
Kivált' lelkiekben; hanem hogy engedgyen
Iſtenének, 's benne mindenkor örvendgyen.
Mind künn 's mind benn a' jó rendnek meg-tartója,
Az el-fordúltaknak helyre állatója;
Szegénynek, gazdagnak igaz párt-fogója,
Ö igaſságoknak ki-ſzolgáltatója.
Igaſság követés néki-is kedveſség;
Nem-is kell Iſtentöl egyéb, tsak böltseſség,
Mellyböl ſok népére ſzármazzék békeſség,
Minden rendek között fénljék az edgyeſség.
Salamon Udvara vólt ennek Skolája;
Maga pedig híres mutató példája:
Nem vólt a' Szerentse néki moſtohája;
Még-is böltseſéget kért Iſtentöl ſzája.
Kegyeſség, Igaſság az hol taníttatnak,
Annak eſzközei tölle meg-tartatnak,
Söt ſzámokra nézve ſzaporíttattatnak,
Szép adományival meg gazdagíttatnak.
Ugymint, Iſtenének épít Templomokat;
Az hol pedig vannak, viſeli gondgyokat:
Skólákat, 's azokban rendel Tanítokat,
Jó ſzolgálattyokért meg adgya juſſokat.
A' Tanúlókhoz-is nem lehet moſtoha;
Nem ſzédíti fejét a' fövényſég doha:
Mindenben Iſtennek meg-friſſelte koha,
Azért Iſtenétöl nem-is áll-el ſoha.
A' ki így gubernál Gubernátorságban,
És így királykodik ö Királyságában,
Iſtenére vigyáz Uralkodásában;
Győzedelmeskedik minden ö dolgában.

HARMADIK ALKALMAZTATÁS.

Az Orſzágnak Gubernálására nézve.

LÁtók ez *Elmének* nemes ſzármazását,
'S Ellenkezö Dolgok között diadalmát:
Láſſuk Hazájának már igazgatását,
Szenvedési közt-is meg-óltalmazását.
A' *Győzedelemre* itt-is mint mehetett,
Annak el-érése miképen lehetett,
Illy drága nagy jóra ſzert hogyhogy tehetett,
Hallgaſs rá, meg mondom, erre hogy léphetett.
Kegyes Fejedelme Hazánknak meg-halván,
Neveletlen Fia tölle el-maradván,
Ebböl nem kis kárát édes Hazánk látván,
Ha ſoká így lenne mintegy ugyan árván:
Gubernátor felöl azért gondolkodik,
Gyülést hirdet, 's kiki azon okoskodik
Kit válaſzſzon: 's végre hogy így tuſakodik,
BANFFI GYÖRGY Urunkon minden megnyugoſzik.
Azért Fö rendei e' Nemes Hazának,
Ez Hazában lévö mind három Státusnak
Emelik 's eſmérik Gubernátoroknak,
Rá néznek ſzemei mind kitsínynek 's nagynak.
Itt nyíſt-ki mezeje e' *Bátor Elménck*,
Hogy fénljék fúgára ſzép tehetségének,
Nagy dolgokra termett Uri termetének,
Tündököljék haſznas nagy *Győzedelmének*.
Lön tágas úttya-is arra, hogy ki-adgya,
A' mit tanúlt mástól, azt el ne tagadgya;
Söt még maſoknak-is jó példájúl hadgya,
Hogy már nem magájé ki a' nép Hadnadgya.

Azon van, hogy Iſten orſzága terjedgyen,
És hogy hajó-törést népe ne ſzenvedgyen,
Kivált' lelkiekben; hanem hogy engedgyen
Iſtenének, 's benne mindenkor örvendgyen.
Mind künn 's mind benn a' jó rendnek meg-tartója,
Az el-fordúltaknak helyre állatója;
Szegénynek, gazdagnak igaz párt-fogója,
Ö igaſságoknak ki-ſzolgáltatója.
Igaſság követés néki-is kedveſség;
Nem-is kell Iſtentöl egyéb, tsak böltseſség,
Mellyböl ſok népére ſzármazzék békeſség,
Minden rendek között fénljék az edgyeſség.
Salamon Udvara vólt ennek Skolája;
Maga pedig híres mutató példája:
Nem vólt a' Szerentse néki moſtohája;
Még-is böltseſéget kért Iſtentöl ſzája.
Kegyeſség, Igaſság az hol taníttatnak,
Annak eſzközei tölle meg-tartatnak,
Söt ſzámokra nézve ſzaporíttattatnak,
Szép adományival meg gazdagíttatnak.
Ugymint, Iſtenének épít Templomokat;
Az hol pedig vannak, viſeli gondgyokat:
Skólákat, 's azokban rendel Tanítokat,
Jó ſzolgálattyokért meg adgya juſſokat.
A' Tanúlókhoz-is nem lehet moſtoha;
Nem ſzédíti fejét a' föſvényſég doha:
Mindenben Iſtennek meg-friſſelte koha,
Azért Iſtenétöl nem-is áll-el ſoha.
A' ki így gubernál Gubernátorságban,
És így királykodik ö Királyságában,
Iſtenére vigyáz Uralkodásában;
Győzedelmeskedik minden ö dolgában.

HARMADIK ALKALMAZTATÁS.

Az Országnak Gubernálására nézve.

LÁtók ez *Elmének* nemes ſzármazását,
'S Ellenkezö Dolgok között diadalmát:
Lássuk Hazájának már igazgatását,
Szenvedési közt-is meg-óltalmazását.
A' *Győzedelemre* itt-is mint mehetett,
Annak el-érése miképen lehetett,
Illy drága nagy jóra ſzert hogyhogy tehetett,
Hallgaſs rá, meg mondom, erre hogy léphetett.
Kegyes Fejedelme Hazánknak meg-halván,
Neveletlen Fia tölle el-maradván,
Ebböl nem kis kárát édes Hazánk látván,
Ha ſoká így lenne mintegy ugyan árván:
Gubernátor felöl azért gondolkodik,
Gyülést hirdet, 's kiki azon okoskodik
Kit válaſzſzon: 's végre hogy így tuſakodik,
BANFFI GYÖRGY Urunkon minden megnyugoſzik.
Azért Fö rendei e' Nemes Hazának,
Ez Hazában lévö mind három Státusnak
Emelik 's eſmérik Gubernátoroknak,
Rá néznek ſzemei mind kitsínynek 's nagynak.
Itt nyílt-ki mezeje e' *Bátor Elménck*,
Hogy fénljék ſúgára ſzép tehetségének,
Nagy dolgokra termett Uri termetének,
Tündököljék haſznа nagy *Győzedelmének*.
Lön tágas úttya-is arra, hogy ki-adgya,
A' mit tanúlt mástól, azt el ne tagadgya;
Söt még máſoknak-is jó példájúl hadgya,
Hogy már nem magájé ki a' nép Hadnadgya.

Hogy

Hogy valamit tudott Terméſzet dolgában,
Mire tanittatott idveſség titkában,
Azt adná-ki Iſten' ditsö munkájában
Mind a' közönſéges Hazának javában.
Nem-is múlatott-el ſemmit-is dolgában;
Mert ha békeſség vólt édes Orſzágában,
Nem töltötte Uri idejét hijában;
Hanem minden dolgot folytatott úttyában.
Orſzágnak Törvényét ſoha nem bontotta;
Söt még bontóját-is gyülölte 's rontotta:
A' ſzép igaſságot helyre állította:
Mindennek az övét jól ki-ſzolgáltatta.
Ez Hazában vannak melly bé-vött Vallások,
Igyekezett, edgyütt hogy iégyen állások,
Leheſſen alatta tsendes jó ſzállások,
Idegenektöl-is ditséret mondások.
Az Iſten orſzágát hiven épitette,
Az Ekléſiákat meg-ékesitette,
Collégiomokat böven ſegitette;
Mellynek bizonyságát Radnóton-is tötte.
Hogyha Háborúság tamadt idejében,
Az ellen-állásban *Bátor* vólt ſzivében,
Nem változtatta-meg félelem ſzinében;
Söt végig meg-állott maga hüſégében.
És igy az Iſtennek maga ditsöſégét,
Csáſzári Felſégnek engedelmeſségét
Meg-adta, 's mutatta hív köteleſségét;
Mellyeknek-is vötte ſzép kegyelmeſségét.
Mellyeket ekképen mikor tselekedett,
Mint pálma fa, tereh alatt nevekedett,
Mindent el-követvén addig emelkedett,
Míg ditséretesen *Győzedelmeskedett*.

A' BÁTOR ELMÉNEK GYÖZEDELMESSÉGE
HALÁLÁBAN, 'S AHOZ VALO KÖZELITÉSBEN,
A' Terméſzetnek rendin.

Miként életének minden ő rendiben
Győzedelmeskedik, a' ki *Elméjében*
Bátor; halál annak vígan jút eſzében,
A' teſttöl bútsúzik 's költözik örömben.
Ugyan-is, éltében mindent jól intézett,
Mint tölle lehetett, mindennek jót ſzerzett,
Jó példa-adáſsal máſok elött fénlett,
Minden ö munkája igaſsághoz illett.
Le-fekte 's fel-költe, minden ö környüle,
Nap enyéſzete, 's több Terméſzet' törvénye,
Edgyik Nemzetségnek más után menése
El-kerülhetetlen óráját beſzéllte.
Illyen nagy változást Terméſzetben látott
Bölts és *Bátor Elme*, 's arról gondolkodott,
Mint leheſſen jobban meg-únni világot,
Hogy érjen nyugalmat talált abban módot.
Hogy minapi légyen, 's nem régen ſzületett
Uj vendég világon, 's alig telepedett
Változó ſzállásán, 's kiktöl neveltetett
Nem meſzéről kezdik beſzélni élteket.
Fel-rójja mindennap, maga éltte rendi
Mit hoz ö magával, ha kezdi ſzámlálni;
Ha terméſzet ſzerint illett ifijadni,
Illetlen nem leſz hát meg-öſzülni 's halni.
Itt a' *Bátor Elme* magát környül nézi,
Utólſó órája hogy közel, meg-érzi,
Ö temetségére mindenét rendeli,
Szükſéges eſzközit tsak hamar meg-ſzerzi.

Hogy ha maga Házát ez *Elme* ſzemléli,
Az ſem irtóztattya; mert az *Elme*béli
Kéſzſégre oktatta gyermekit, 's fel-leli,
Házát igazgatta jól, minden kedvelli.
Itt-is már az *Elme* arról gondolkodik,
Mint hagyhaſſa Házát, jobban törekedik:
Azért mindent jókor el-rendel, mi tetſzik,
Minden kedvesinek mit hadgyon, 's mi illik.
El-nézi e' *Bátran* az Házát 's Orſzágot,
Mellyet tanátsával oktatott 's hordozott,
Nem fél, gonoſzt mondgyon; mert mindent meg-adott,
A' kinek mi illett, 's jutalma mit hozott.
Nem fél, kárhoztaſſa az igaſság dolga,
Hogy el nyomta vólna; söt vólt ollyan gondgya,
Meg-ſértödés nélkül köz jusnak folyása
Leheſſen, 's magának vígan ki-múlása.
A' mint életében ſzivében, ſzájában
Fenn forgott, ki fogna lépni ö nyomában;
Minthogy máſoknak-is hely kell e' világban;
Akar jót állatni ö Hivataljában.
Itt-is a' mennyiben rajta áll, 's mint illik,
Az *Elme* gondgyait hánnya, 's elmélkedik
Orſzágát mint hadgya jobban, igyekezik,
Mint illik, olly légyen, a' ki válaſztatik.
Attól ſem fél ſemmit az illy *Bátor Elme*,
Elme Bátorsággal hogy fénlö ne lenne;
Kit halál félelme, képe ne ijjeſztne;
Éleſztene inkább ennek *Gyözedelme*.
Hogy ha így éltében *Elme Bátor* 's ſzemes,
Sok faraſztó munka néki nem félelmes,
Éltében dolgában *Bátor*, nem kétséges;
Hólta után-is, hidd, hogy ez *Gyözedelmes*.

A' BÁTOR ELMÉNEK GYÖZEDELMESSÉGE HALÁLÁBAN, 'S AHOZ VALO KÖZELITÉSBEN.

A' Kegyelemnek rendin.

TErméſzet világa minthogy ád bölts *Elmét*,
A' bölts *Elme* ſzivnek el-veſzi félelmét;
Békeſséges türést, 's igaſság ſzerelmét
Ez életben ſzerzi, 's halálban örömét.
A' Pogányok noha irtóztatóképen
Féltek az haláltól, ök ſem egy mértékben,
A' lélekröl értvén némellyek böltsebben,
Példákban látván, más ſem él ſokat teſtben.
De hogy ſok idöt mi ezen itt ne töltsünk;
Minden vetélkedést azért hát le-tégyünk,
Terméſzeti Skolat itt moſt ne köveſsünk,
Halált könnyíthetö példákat felejtsünk.
Mert már nyilván vagyon, bünnek halál földgya;
Terméſzet világa 's példa el-nem bonttya:
Ha Kegyelem ſzava ötet nem biztattya,
Igaz *Bátorsága* leheſſen, nem mondgya.
Igaz az-is, azon ſzent Apoſtol irja:
Hogy ember eſete hozta e' világra,
A' bünt, 's bünt büntetö halálnak fulánkja
Kegyetlenül bánik emberrel kaſzája.
Igy az idveſség-is csak egy a' Chriſtusban,
Iſten 's Ember között egy Közben-járóban;
Ki váltságúl magát övéjiért adván
Meg-váltotta, hogy ne lennének átokban.
Ö lött igaſsága minden hijendöknek;
Szentsége pedíglen a' ſzentségtelennek;
Váltsága lött ingyen a' ſzegény bünösnek:
Illy gondviſelöje ö az övéjinek.

Meg-igazúlása van ma a' Chriſtusban
Minden kereſztyénnek, békeſége abban:
Ki kárhoztathattya ötet dolgaiban?
Meg-hólt, fel-támadott, van ma mennyorſzágban.
Hogyha így van dolgod, óh kereſztyén ember!
Iſten van te veled, ki te értted egyſzer,
Látván, hogy válladon bünnek terhe hever,
Meg-hólt, fel-támadott, nints már ellened per.
No hát téged ſemmi ſoha ne bánthaſſon,
Ennek ſzerelmétöl a' meily el-ſzakaſzſzon;
Sötinkább éltedben gondod légyen azon,
Hogy élted az URnak kedvében maradgyon.
Azért, nyomorúság, 's ſzorongató inség,
Méltóság, orſzáglás, magaſság, ſe mélyſég,
üldözés, ſem fegyver, ſem mezítelenſég,
Meg-ne tántorítson ſemmi veſzendöſég.
Ne légyen kegyetlen ollyan e' világon,
Ámbár tüzzel vaſſal ö ellene álljon,
A' melly ſzerelmétöl Iſtennek el-vonnyon,
A' melly fundáltatott Ur Chriſtus Jéſuson.
Az a' *Bátor Elme*, ki ezeket tudgya,
Tudván mindenkoron maga elött tarttya;
Mert az halál által bóldogságnak úttya
Önéki meg-nyílik, 's nem a' pokol kúttya.
Halálát várhattya *Bátran* ez illy *Elme*,
Igazítván dolgát Házának, ki lenne
Vezére, 's magzati lévén jól nevelve,
Bátran koporſóját nézi el-kéſzülve.
E' rothadandó teſt mikoron öltözik
Rothadatlanságot; akkor *Elme* bízik;
Halál diadalma romlik, 's tompíttatik
Koporſó fulánkja, 's *Elme* örvendezik.

NEGYEDIK ALKALMAZTATÁS.

Az Halálhoz való Közelítésre nézve.

LÁſſuk már, utólſó *Gyözedelmeſsége*
Mint lött az halálon, 's melly nagy lött kéſzſége
E' *Bátor Elmének*, közelítvén vége,
Teſtétöl, világtól vég bútsú vétele.
Ellenkezö dolgok erre kéſzítették,
Szüléi világra ötet erre ſzülték;
Haza dolga, 's Háza gondgyai hogy érték,
Ez utólſó harczra *leg-bátrabbá* tötték.
Mihelyt meg-értette, hogy már meg-kell halni,
Menybéli tetſzésen kéſz vólt meg-nyugodni,
A' *Bátor* lelkeknek Urának meg-adni
Lelkét, és nagy *Bátran* életét végezni.
Bátran mindeneknek meg-is beſzéllette,
Hogy haláltól nem fél; tsak hogy emlegette,
Hogy még ſzolgálhatott vólna ö *Elméje*
Orſzágnak 's Házának, kiknek haſznált élte.
Kevés akadályát, melly vólt *Elméjében*,
Azt-is hatalmason magában *Meg-győzvén*,
Terméſzet rendinek engedett itt kéſzen,
Mihelyt az óra jött, ment vígan örömben.
Illy nagy Méltóságban tétetett Embernek
Nem kitsíny próbája lévén *Elméjének*,
Világtól hogy látta válását lelkének,
Porrá változását ö egéſz teſtének.
Tudta kegyes lelke, ennél az életnél,
Világi veſzendö, múlandó roſz kíntsnél,
Állandóbb életet, 's ſzebb jókat nyert ennél;
Mellyért életében harczolt, jobb ezeknél.
Nagy próba vólt ez-is: hogy ſzépen ki-terjett
És virágzó Házát árvaságra kellett

Hagyni, 's ſzép Hazáját, midön már érkezett
Illy ſiralmas idö! de másként nem lehet.
Árváknak Attyának Iſten önnön magát
Igérte, és azért ö-is arra Házát
Bizta óltalmában, és nem vallja kárát,
Bizonyos igéret: ez biztattya dolgát.
Azt-is tudta: Iſten ſzokta tsak egyedül
Elö állítani azt, ki ſzékiben ül,
Emberi végezés ahoz-is nem térül,
Mint idö változás: ez-is vagyon felyül.
Nagy próba vólt ez-is: mikor meg-gondolta,
Hogy teſte porrá leſſz; De meg ismét tudta:
Hogy Iſten ſzenteit halálnak úgy adta,
Teſtek porára is gondgya vagyon, mondta.

KEreſztyén Olvaſó! Mi a' *Bátor Elme*,
Meg-beſzélltük, ki vólt, 's mint vólt *Gyözedelme*.
Ne itéld, hogy többre nem ért keze 's ſzeme:
Többre vólt ſzándéka, 's meſſzebb ért értelme.
Tsudáld inkáb, Hazánk illy özönvizében,
Kétséges idökben hogy olly egyenesen
Czéljára mehetett. És már mind ezeken
Túl lévén, jó Nevét tartsad betsületben.
Szomorkodhatik itt, ha ki meg-gondolja,
Hogy bútsút vött töllünk árva Hazánk Attya!
E' ſzertelen Romlást helyre ki állattya,
Nagy Iſten! minden ſziv ezt ſirva óhajttya.

KOLOSVÁRATT,
Nyomtatta TELEGDI PAP SAMUEL,
1709. Eſztendöben.

Gyászversek Bánffi György halálára
vége